Slægtshistorie.

Erindringer af Nancy Margit Jensen, Revsøre.

Jeg kunne godt have ønsket mig, at vores aner havde nedskrevet deres erindringer, for det er kun lidt, jeg ved om den tid og om, hvordan ganske almindelige mennesker levede og boede. Hvordan var deres økonomiske forhold, og hvordan var deres liv i det hele taget.

Igennem slægtsforskning har jeg fundet frem til, at de ældste aner, vi kender til, er en Søren Nielsen, født i 1792, og hans kone Karen Hansdatter, født i 1757. Hvor de boede, ved jeg ikke. De fik en datter, som hed Gertrud. Hun blev født i 1794 og blev gift med Hans Pedersen. De bosatte sig i Øksendrup. De fik også en datter, som hed Maren, født den 13. juni 1834. Hun blev gift den 25. april 1862 med Anders Jensen fra Trappedal ved Vormark. Hans far hed Jens Thorsen fra Tårup, og hans mor hed Dorthe Nielsine Nielsen fra Trappedal.
Anders og Maren var mine oldeforældre. De bosatte sig i Skårupøre, hvor de fik 4 børn. Jeg har fået fortalt, at min oldefar var med til at bygge Lundeborg Havn. Omkring 1870 købte de huset her ved Revsøre Strand og fik endnu 2 drenge, Anders og Marius. Lidt efter lidt blev der bygget til, da huset ikke var ret stort, da de købte det.
Marius var min bedstefar. Han blev født den 7. december 1874 og blev fisker ligesom sin far. Efter hvad jeg har fået fortalt, har han fået bygget det hus, der ligger ved siden af Revsøre Smedje. I 1901 giftede han sig med Hansine Rasmussen fra Nyborg. Hendes mor døde, da "Bedste" var 14-15 år gammel. Hendes små søskende kom på børnehjem, og hun kom ud at tjene på en gård i Tårup. En bror kom senere ind til marinen som fyrbøder og bosatte sig i København. En anden bror kom ud at sejle og endte til sidst i Amerika. En tredje blev i Nyborg, hvor han giftede sig med en kæmpemæssig dame, som bar det flotte navn Liljengren. Det har vi tit moret os over. Ellers kendte vi ikke ret meget til hendes slægt.
Bedstefars andre brødre bosatte sig som fiskere i Maemosen, medens bedstefar og hans broder Anders overtog fiskeriet efter deres far, som døde i 1905. Hans død var meget smertefuld. Han led af prostata, og da lægen dengang ikke kunne hjælpe ham, gik han den lange vej til Ollerup, hvor der boede en "klog" kone. Hendes magi hjalp ham dog heller ikke.
Bedstefar og bedstemor flyttede nu ned i huset her ved stranden, og hans mor, som nu var enke, blev boende hos dem. Hans bror Anders, som de nu kaldte "skomageren" – hvorfor ved jeg ikke – og Andrea flyttede også her til stranden i et andet gammelt hus. Senere blev huset nedrevet, og der blev bygget et mere tidssvarende hus – efter den tids målestok i 1911 et meget flot hvidt hus, som fik navnet "Bellis".
Bedstefar og bedstemor fik 10 børn: Anders, Marie, Marius, Vera, Hansine, Julie, Louis, Ethel, Nok og Emmy.
Anders druknede som ganske ung i den engelske kanal: Han sejlede med en skonnert, der var lastet med kinaklid – noget, man brugte til fremstilling af porcelæn. I det sidste brev, de fik fra ham, fortalte han om livet ombord. Han fortalte også, at skipperen sejlede skibet så hårdt, at masterne stod som flitsbuer. En anden mand her fra stranden var også med og led samme skæbne som Anders. De er aldrig blevet fundet, hverken dem eller skibet.

Min far var én ud af søskendeflokken. Han blev født den 24. marts 1906 og fik navnet Marius ligesom sin far. Dengang må det have været svært at finde på nye navne, for jeg kan se, at det er de samme navne, som går igen. Måske er det derfor, de kaldte ham "Dengsi", som fulgte han resten af livet.
Bedstefar var en dygtig fisker. Han styrede sit lille rige med fast hånd. Han lavede selv sine garn og byggede sine både. Alt foregik med håndkraft. Der fandtes ikke de hjælpemidler, som vi har i dag, så det var stoute mænd med barkede næver, der var fiskere dengang. De levede i og med naturen, og det var ikke altid, den var lige gavmild. Blev vintrene hårde, og alt frøs til is, var det en svær tid at komme igennem.
"Nød lærer nøgen kvinde at spinde" – det ordsprog kendte de gamle fiskere godt. Kunne de ikke komme på havet, gik de på jagt. Om aftenen ladede de deres patroner – det var med sortkrudt og sammentygget avispapir. Haglene var af forskellig størrelse alt efter hvilket vildt, man gik efter. Jagtretten var ikke noget, de tog sig af dengang. Mad skulle der på bordet, så de gik, hvor der var noget at skyde.
Jeg har fået fortalt en historie om, at det engang nær var gået helt galt. Manden, som ejede jorden, hvor de gik, kom efter dem. Men bedstefar var stor og bred med vejrbidt ansigt og stort skæg, og han har sikkert set frygtindgydende ud. Bedstefar var ikke bange, så han blev bare stående, og da manden kom hen til ham og så, hvordan han så ud, udbrød han med skrækken malet i ansigtet: "Du er da vist ikke fra denne verden !".

Omkring år 1900 var fiskeriet forholdsvis godt. Der var mange sild og ål, så selv om priserne var små efter vores målestok – ca. 4 øre pr. kilo sild og for ål noget mere – var fiskerne godt tilfredse. I øvrigt holdt prisen på ål og svinekød næsten samme niveau i lang tid – først efter 2. verdenskrig blev ålene dyrere.
Om efteråret, når de fede sild kom ind for at gyde, kom der gang i saltningen. Sildene blev lagt i trætønder, så der var nok til hele vinteren.
Om morgenen spiste man øllebrød med sild direkte fra tønden, men ellers blev de vandet ud og kogt eller stegt. Da jeg var barn, var noget af det værste, min moder lavede, kogte saltsild med smeltet margarine og kartofler. Vi var ved at dø af tørst efter sådant et måltid.
Børnene her i huset voksede efterhånden til, og der kom flere til. Men selvom forholdene var små, havde vi en lykkelig barndom.

Revsøre og Vresen

Oprindeligt lå der her i det lille fiskerleje 5 små bindingsværkshuse. Hvem der var de første beboere, står hen i det uvisse, men muligvis har de hørt under Broholm, da de fleste ejendomme her i Revsøre og omegn var fæstere under Broholm. Selv ålegårdsretten havde godset.
Vresen – den lille ø, der ligger ca. 4 sømil ude i Storebælt, hørte også under Broholm. For at min bedstefar og min far måtte sætte deres bundgarn der, skulle de holde opsyn og sejle for godsejeren og hans familie, når de ville besøge øen.
Indsamling af mågeæg hørte også med. Et bestemt antal æg skulle leveres til Broholm, og hvad der var derudover, kunne de så sælge. Især under 2. verdenskrig var der mange, der gerne ville købe mågeæg.
Ålegårdsretten blev i 1956 ophavet, så nu kunne fiskerne frit fange deres fisk uden at skulle betale for det. Også indsamlingen af æg blev forbudt, og nu har Skov- og Naturstyrelsen overtaget det, der er tilbage. De seneste 50 år har storm og strøm gjort deres til, at hovedøen er forsvunden. Nu er der kun Langesand tilbage.

Men vi skal tilbage til 1906. Det år blev min far født, og da boede der, hvor Helle og Frank nu bor, Jacob, Margrethe og Per. De var søskende. Per hængte sig senere, og det var en grim oplevelse i det lille samfund.
Der, hvor Bjarne og Betty Geertsen nu bor, boede Bjarnes bedsteforældre Carl og Cilla. De havde 10 børn og boede en overgang på Vresen, men flyttede tilbage da børnene skulle i skole.
I det næste hus boede Laura og Anders. De havde også 10 børn. Deres hus er nu revet ned. Det sidste hus købte Andrea og "Skomageren" (Anders Jensen) og boede i det i 2 år, hvorefter de rev det ned og byggede "Bellis". De fik 3 drenge, Tage, Villiam og Svend. Tage og Villiam overtog fiskeriet efter deres far. Carl og Cillas 2 ældste sønner, Kristoffer og Hannibal fortsatte også efter deres far. Laura og Anders' 2 sønner Hans Peder og Kristian blev også boende her. Hans Peder fik huset efter Jacob og Margrethe. Han rev det ned og byggede et andet på samme sted.

Vinteren 1995-1996

Det var begyndt at blæse kraftigt først på dagen. Vinden var i nordøst, og bølgerne rejste sig mere og mere. Luften var mild, selvom vi befandt os i november. Hen på eftermiddagen tog stormen til i styrke, og vi fik travlt med at bjærge både og forskellige ting, som lå ved strandkanten, længere op på land. De næste timer steg vandet hurtigt, og pæle og planker fra bådebroen blev hevet med i de frådende bølger. Mange sommerhusejere måtte den dag erkende, at ligeså blid som sommeren kan være, ligeså barske kan efterårs- og vinterstorme være. Stormen og vindretningen udgjorde nu en alvorlig fare for stormflod, og stormflodsvarsler var allerede udsendt over radioen. Nu var det kun at afvente begivenhedernes gang. Mørket havde sænket sig, og vi stod ganske magtesløse: Vi kunne kun vente på, at vinden ville løje af.

Da vi nåede midnat, kom vendepunktet, men da stod vandet også oppe ved huset. Vi gik i seng, men den næste dag ventede der os et frygteligt syn. Uden for huset lå store sandbanker – det var som om revlerne var kommet i land. Grene, plastikdunke, knækkede bundgarnspæle, fiskenet og tangplanter lå spredt overalt. Det så ud, som om en kæmpe havde været rasende og kastet om sig med alle tingene. Nu var det et uoverskueligt oprydningsarbejde, der forestod.

Midt i virvaret gik mine tanker tilbage i tiden. Her ved vores kyst er stormflod ret sjældent, men jeg har oplevet én, som var ligeså slem som denne. Jeg har nok været omkring 10 år gammel. Min far fortalte dengang, at efter sådan en stormflod i november fulgte som regel en isvinter. Jeg fortalte, hvad jeg havde hørt, men der var ingen, der troede på det.

Vi fik isvinter det år, og den blev lang – helt hen i marts lå der stadig is og drev rundt. Da det blev tøvejr, kom Søren med sin gravemaskine, og det meste af sandet blev skrabet tilbage, hvor det kom fra.

Besættelsestiden 1940-1945

Den 9. april 1940 skulle jeg i skole, men det kom jeg ikke, for den dag besatte tyskerne os, og 2. verdenskrig var i fuld gang.
Vi hørte og så tyske flyvemaskiner overalt og store krigsskibe ude i bæltet. Alt var vel tilrettelagt med tysk præcision.
En vinter, da Storebælt var frosset til, ville min far og de andre fiskere her fra Revsøre godt tjene lidt ekstra penge – det var sikkert også nødvendigt, så de riggede en af de store røgtepramme til, og med den imellem sig gik de fra Nyborg til Korsør med post og andre varer, som skulle over. På sådan en tur opdagede de nogle, som lignede turister. De stod ude på isen og fotograferede havneanlæggene både i Nyborg og Korsør, så tyskerne vidste nøjagtigt, hvordan forholdene var, da de kom.
De første par år af krigen husker jeg ikke så meget af – kun at der i vores skole blev bygget nogle store trækasser, som var fyldt med beton. De var sat op foran vinduerne i den lange gang, så den blev som en slags beskyttelsesrum.
Hver nat hørte vi engelske bombefly, der brummende fløj mod Tyskland med deres bombelast. Der gik ca. en time, fra vi hørte dem, til de kom tilbage.
En nat sidst i april 1943 blev én af maskinerne beskudt og faldt ned øst for Vresen. Der var ild i den, men da ingen havde set den falde, troede vi, at det var et skib, der brændte, og da de kun havde joller med sejl, havde de ingen mulighed for – i nattens mulm og mørke, at sejle ud for at hjælpe.
Den næste dag skulle min far og hans broder ud og hale garn op og bagefter til Vresen for at samle mågeæg. Da de kom derover, troede de ikke deres egne øjne, for derude, ikke langt fra øen og på ganske lavt vand, lå resterne af flyet endnu og flød. De kom hurtigt derud og kravlede ind i det, for at se om der var overlevende, for var der det, skulle de skynde sig at have dem væk, inden tyskerne opdagede, hvor flyet det lå. Der var ingen, men ude ved den yderste vingespids fandt de én af dem druknet. Han kunne måske have været reddet, hvis de var kommet i rette tid.
Inde i flyet var alt revet fra hinanden. Et maskingevær var i orden – det tog de med ag afleverede til modstandsbevægelsen. Det blev afhentet i en ambulance. Det var meget farligt at have det liggende, hvis tyskerne opdagede det. En faldskærm af det fineste silke samt nogle kasser, der lå og flød, tog de også med. Der gik ikke så lang tid, før tyskerne havde opdaget, hvor det var styrtet ned, men da var far og hans bror og en anden fisker allerede på vej hjem med den druknede og de ting, de havde taget fra maskinen. De kasser, der lå og flød, viste sig senere at være mandskabets overlevelsesrationer. Der var både chokolade, bolcher og nogle meget nærende flødekarameller. Der var også nogle tabletter, de kunne spise for ikke at falde i søvn. Min bedstefar skulle selvfølgelig prøve dem – han sov ikke i to døgn. Flyet sank ret hurtigt efter at de havde været der, og dagene derefter fandt de endnu en af mændene. Han blev også fisket op og bragt i land. I skoven her i nærheden blomstrede anemoner, kodriver og kukkere, og alle vi børn plukkede så mange, vi kunne bære, og da ambulancen kom, og flyverne var lagt på båren, fik vi lov til at tildække med alle vores blomster. Vi fik senere at vide, at tyskerne ikke kunne lide det, så det måtte vi ikke gøre mere.

En måned senere var Aase og Raimund med far på Vresen, og ude på Langesand fandt Aase en af flyverne halvt begravet i sandet. Han var drevet i land og lugtede meget grimt, men de fik ham ud i jollen og tog også ham med hjem. Han blev som de andre kørt til Odense og begravet der.